

...αδασ»,
...ουσεί-
...έ ξρι-
...την Ελ-
...με θέ-
...άντι-
...τά έρ-
...υτερου
...ύ από
...ων από
...υγιαν-
...στού-
...συν-
...γι-
...τό-
...άλ-
...θνι-
...ον-
...κη),
...είου
...ηνο-
...Θέ-
...σέ
...τό
...τον-
...σία
...και
...έρ-
...Μά-
...ια-
...ρι-
...ιά-
...εσ-
...ού
...γι-
...ρα
...μ-
...ο-
...η-
...ες
...ής
...ου
...αί
...ον
...ε-
...ι-
...έ
...ι-
...ν
...α
...η
...λ
...έ
...π
...γ
...α
...π
...υ
...1
...σ
...ζ
...Γ
...κ
...λ
...έ
...π
...1

νό και χαριτωμένο σύμβολο της δύ-
ρας της».
Σε μιιά εποχή, είπε ο κ. Τίντε-
μανς, που κυριαρχεί η ανασφάλεια
και η αμφισβήτηση πολλών παραδο-
σιακών αξιών, ια δίνην έκδηλωση
άφιερωμένη στην Ελλάδα — πηνή
του πολιτισμού μας και θεμελιώδη
κληρονομιά της Δύσης — είναι ση-

που έκτομυρ-
καλυφθούν από
νες χώρες.
Η κ. Μερκού-
χαρακτηριστικά
τό χειροκοπήθη
έχει τιμή, ποτι-
όσα χρήματα και αν ζουετούν για
την τέχνη».

4/6/82
6.2
...μά δεν θέλουν
...νονούνται να κα-
...ότι ένας Σο-
...μπορεί να εί-
...γραφειοκράτης
...κριτάρει ό,τι
...ώρα του και να
...αγωνίζεται εσω από αυτήν ενάντια
...σε κάθε τι που απειλεί την ειρήνη

...πολέμο, ενάντια στο τραγικά
...λάθη της ιστορίας, ενάντια σε
...καθετί το κακό που υπάρχει
...στην σημερινή κοινωνία. Πο-
...τέ δεν εξεγείρεται ενάντια
...στόν λαό του».

...της.
«Οι σπ-
...τρια σελί-
...Διώχθηκα
...τί έκλεψε
...τις έφη-
...μας. Ο
...τούς κλέ-
...τόν τρα-
...θώς είχ-
...καν», ά-
...δόςφαιρα
...παν οι
...σίγουρα
...πάρθηκα
...μου.
»Μ-
...κάπου
...σολέια
...δείπνο
...ποιητή
...σμένου
...έγινε
...τικός
...μέρος
...χωροε-
...πού
...τότε».
Κα-
...ταλή
...χνη
...μην
...στόν
...λω
...ποι
...τπλε
...ΑΘ
...λίκ
...ή
...νέ-
...ψε
...«Β
...γρ
...άπ
...τι
...πρ
...λυ
...γ
...1
...σ
...ζ
...Γ
...κ
...λ
...έ
...π
...1

Απολογισμός της χρονιάς που πέρασε

Ασταθείς και πολύπλοκες προσεγγίσεις του θεάτρου

ΑΝ θελήσουμε να επιχειρή-
σουμε μιιά νηφάλια κριτική τομή
στά έπιτεύγματα του θεατρικού
χειμώνα που έφυγε, πρέπει από
την αρχή να δηλώσουμε το χά-
σμα των προθέσεων που παρατη-
ρήθηκε ανάμεσα στο Κρατικό
και τα ελεύθερα θέατρα της Θεσ-
σαλονίκης. Το Κρατικό Θέατρο,
δίδανσε έναν από τους πιο ανό-
ρεχτους χειμώνας της ιστορίας
του, βασζόμενο σε επαναλήψεις
και σ' ένα ρεπερτόριο που η ή-
ταν ξεπερασμένο κοινωνικά, η τέ-
λεια άκατάλληλο για το μαζικό
κοινό ενός Κρατικού Θεάτρου.

Θετική διαπίστωση από τις πα-
ραστάσεις του η άνεβασμένη ποιό-
τητα των σκηνοθεσιών τους. Ση-
μειώνουμε τη δουλειά του Θόδωρου
Τερζόπουλου στη «Γέρμα» του Λόρ-
κα, την σκηνοθεσία του «Στραβόξυ-
λου» του Δ. Ψαθά από τον Πάνο
Χαρίτογλου, και την σκηνοθεσία του
Τηλέμαχου Μουδατσάκη στα «Οργι-
σμένα Νειάτα» του Τζ. Οσμπορν για
το «Θέατρο Θράκης» του Κ.Θ.Β.Ε.
Η «Τρελλή του Σαγιώ» του Ζι-
ρωντού, που τό διαφημιστικό της
ράλλυ άκόμα συνεχίζεται στον πε-
ριοδικό τύπο, ήταν άλλη μιιά και η
τελευταία έλπιζουμε, «φλού άρτι-
στικός» έπίθεση του Κ.Θ.Β.Ε. Παρά-
σταση προορισμένη να χαϊδέψει με
τό βαρύτιμο φορμαλισμό και τό
ρηχό της περιεχόμενο ένα άπλοϊκό
κοινό, έξασκημένο στα μυθοπλαστι-
κά παραμύθια με τις μάγισσες και
τις νεράιδες και τό «αυτοί καλά κι
έμεις καλλίτερα».

Από πλευράς Νεοελληνικού έργου
τηρήθηκε παγερή άδιαφορία. Το
νεοελληνικό θέατρο εκπρόσωπήθηκε
άπό την προκατοχική κωμωδία του
Δημήτρη Ψαθά «Τό στραβόξυλο» και
τή διανοητική «Υπατία» του Θ. Φρα-
γκόπουλου. Δηλαδή δεν εκπροσωπή-
θηκε καθόλου.

Από άποψη έρμηνευτικών άποδό-
σεων παρατηρήθηκε ότι οι ήθοιοι
του ΚΘΒΕ άσκημένοι σε ένα όμοιο-
μορφο συμβατικό στομφώδες ύφος
και άφημένοι στην προσωπική τους
ιδιοσυγκρασία, μόνο με έξαιρετικές
περιπτώσεις είναι σε θέση να έξα-
σφαλίσουν τις άνεξάρτητες έπιταγές
ένός ρόλου και την όμοιογένεια και
ένότητα μιιάς παράστασης.

Η πρόσκληση άλλοδοσιών καλλιτε-
χνών για την σκηνοθετική και σκη-
νογραφική άπόδοση του «Αμλετ» έπι-
βεβαίωσε τό πρόβλημα της ποιότη-
τας της έρμηνείας που μαστίζει τό
κρατικό θέατρο. Ο μεγαλύτερος σκη-
νοθέτης είναι άναγκασμένος να άπο-
τύχει ή να παρερμηνευθεί όταν οι
ήθοιοι του δέ είναι τεχνικά έξο-

Οι θαρραλέες και φιλόδοξες προσ-
πάθειες των ελεύθερων θιάσων και οι
καλές σκηνοθεσίες του Κ.Θ.Β.Ε. κινδυ-
νεύουν να παίξουν τό ρόλο διαπτόντων
άστεριών στο θεατρικό μας στερέωμα.

Γραφή ΗΡΩ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

πλισμένοι για να ανταποκριθούν με
εύστροφία και άνεση.

Αυτά έπισημαίνονται χωρίς
★ πρόθεση να θιγεί ή καλλιτε-
χνική προσωπικότητα και η
φύση των ήθοιων του Κρα-
τικού, οι περισσότεροι άπό τους ό-
ποιους έχουν ταλέντο και κατάρτι-
ση αξιόλογη. Στόχος αυτής της έ-
πιστήμανσης είναι να γίνει συνείδη-
ση και πράξη η άναγκαιότητα μιιάς
άναθεώρησης της παιδείας και ά-
σκησης των ήθοιων ενός Κρατι-
κού θεάτρου. Να εγκαταλειφθεί τό
υπαλληλικό πνεύμα της γραφειο-
κρατικής άντίληψης για την τέχνη,
που δουλεύει την τέχνη άνόρεχτα
και με ώράριο, και στη θέση της
να εγκατασταθεί η έμπνευση και ό
πυρετός της καλλιτεχνικής δημιουρ-
γίας, στοιχείο που άπουσίαζε παν-
τελώς άπό τις παραστάσεις του Κ.
Θ.Β.Ε., αν έξαιρέσουμε τό «Στρα-
βόξυλο» και τη «Γέρμα».

Τό ελεύθερο θέατρο

Στό χώρο του ελεύθερου θεάτρου
της Θεσσαλονίκης τώρα, παρατηρή-
θηκε τό φαινόμενο ενός έρμητικού
έλιτισμού που δεν του έλειπε όμως
η ποιότητα, η άσωτή δουλειά και η
καλλιτεχνική πρόθεση.

Η «Επιθεώρηση Δραματικής
Τέχνης» της Ρούλας Πατεράκη έ-
πανέλαβε τά «Σκοτεινά Εγκλήμα-
τα» που είχε παρουσιάσει την προη-
γούμενη χρονιά και έκλεισε την
σαίζον με τό «Πολυ Μπέκετ I και
Πολυ Μπέκετ II», μιιά έρμητικά
«κλειστή» καλλιτεχνική έρευνα, στο
ιδιαιτερο ύφος και την ποιητική του
Σάμουελ Μπέκετ. Κλιμάκιο της
σχολής, με σκηνοθέτη τον Αχιλλέα
Ψαλτόπουλο, παρουσίασε στα πλαίσια
θεατρικής έρευνας και πειρα-
ματισμού τη Συλλογή του Αμερι-
κάνου Χάρολντ Πίντερ. Και οι δύο
παραστάσεις άπευθύνθηκαν σε κλει-
στό κύκλωμα, οργανώνοντας ειδι-
κούς χώρους για ελάχιστους θεατές.

Τό «Θεατρικό Εργαστήρι
Θεσσαλονίκης», ανέβασε τους «Φι-
λοξενούμενους» του Πέτρου Μάρκα-
ρη σε σκηνοθεσία του ίδιου, και τό
«Θάνατο του Μαρά» του Πέτερ Βά-
ις σε σκηνοθεσία του Γ. Αριστόπου-
λου. Επιτυχημένες και δυναμικές
κοινωνικά παραστάσεις, πάντοτε
στά όρια της «γερμανικής έπιρρο-
ής» που χαρακτηρίζει τό «Θεατρικό
Εργαστήρι». Τό «Θεατρικό Εργα-
στήρι Καβάλας», τάραξε τά καλλι-
τεχνικά νερά γύρω στο τέλος της
θεατρικής περιόδου με τό «Σπίτι
της Μπερνάρντα Αλμπ» του Λόρ-
κα, σε σκηνοθεσία του Ηρακλή Δού-
κα, προορισμένο δυστυχώς να περι-
οριστεί σε πολύ λίγες παραστάσεις.

Η Πειραματική Σκηνή της
Τέχνης επανέλαβε σε έναλασσόμε-
νο ρεπερτόριο όλα τά προηγούμενα
έργα της και έκλεισε με τό «Θείο
Βάνια» του Τσέχωφ, παράσταση κα-
λαισθητή και εύαισθητή που της έ-
λειψε όμως η ώριμη ύποκριτική έρ-
μηνεία.

Στό χώρο του παιδικού θεά-
τρου δεν έμφανίστηκε τίποτε τό εί-
δικά πρωτότυπο και αξιόλογο. Οι
ώραίες παραστάσεις της «Οδύσει-
ας» της Πειραματικής Σκηνης της
Τέχνης και τά έργα της Παιδικής
Σκηνης του «Θεατρικού Εργαστηρι-
ού, επαναλήφθηκαν. Τό κοινό της
Θεσσαλονίκης στο σύνολό του είναι
οικονομικά και ιδεολογικά προσανα-
τολισμένο στις παραστάσεις του
Κρατικού Θεάτρου.

Αφού έπομένως τό Κρατικό Θέα-
τρο ελάχιστο ανταποκρίθηκε στις
σύγχρονες άνάγκες του κοινωνικού
προβληματισμού και χάιδεψε τις
αισθήσεις και τό γελοστικά κέντρα
του κοινού ή δεν τό ύπολόγισε κα-
θόλου, άφού οι ελεύθεροι θιάσοι έμ-
φάνισαν τρομακτικές φιλοδοξίες και
τάσεις να πειραματιστούν τομηρά,
και άπόλυτα καλλιτεχνικά, χωρίς
να τους ενδιαφέρει τό κοινό, υπο-
ρούμε να συμπεράνουμε ότι ό χει-
μώνας που έφυγε έξασφάλισε στα-
θερά τό χάσμα θεάτρου - κοινού,
που είναι άναπόφευκτο συνέπεια
στην άλλοπρόσαλλη θεατρική πρα-

ματικότητα του τόπου μας.

Τό νεοελληνικό θέατρο τό έμ-
★ πασαν στην πόλη μας οι έπι-
σκέψεις των άθηναϊκών θιά-
σων. Ο «Φόν Δημητράκης» του Ψα-
θά, οι «Νταντάδες» του Γ. Σκούρ-
τη και ό «Φονιάς» του Μ. Εύθυμιάδη
παραλίγο να περάσουν άπαρατήρη-
τοι άπό τά βίτσια ενός κακομαθημέ-
νου και χυδαία καλλιεργημένου κοι-
νού, που όρμάει στις φθηνές έπιθεω-
ρήσεις, στα μυθοπλαστικά ρομάντσα
του βουλεβάρτου και στον κοσμοπο-
λίτικο στοχασμό των κομεντί. Καί έ-
πρόκειτο για παραστάσεις άψογες
με άυθεντικό έλληνικό χρώμα, τυ-
κνό κοινωνικοπολιτικό περιεχόμενο
και ξεκαρδιστική κωμικότητα.

Οι «Άγιοι Πρεβέζης» των Αθη-
νών κέρδισαν όλα τά εισιτήρια και
τά σεξουαλικά κέντρα των μικροασ-
τών Θεσσαλονικέων. Ισχυρό τό γυ-
μνό δόλωμα, άδύνατο τό καταπιε-
σμένο λίμπιντο της χώρας μας, φυ-
σικό ήταν να σπάσουν ρεκόρ εισι-
τηρίων και να μονοπωλήσουν τον
θεατρικό θόρυβο για τό διάστημα
που έμειναν εδω.

Από τις ύπόλοιπες άθηναϊκές πα-
ραστάσεις που είδαμε ξεχωρίσαμε
την ωραία σκηνοθετημένη άπό τον
Κώστα Μπάκα, παράσταση του θεά-
τρου της Καισαριανής του έργου
του Μπρένταν Μπην «Ένας όμη-
ρος» και τά «Πρόσωπα φυσικά κι
άλλόκοτα» του Τζουζέπε Πατρών.
Γκοϊφφι. Ευχάριστος και άψογα σκη-
νοθετημένος ήταν επίσης ό «Φόν
Δημητράκης» του «Θεσσαλικού» άπό
τον Κώστα Τσιάνο.

Γενικά ήταν μιιά χρονιά που τονι-
σε τις ασταθείς και πολύπλοκες
προσεγγίσεις του θεάτρου, τόσο ήπό
πλευράς καλλιτεχνικών παρανότων
όσο και άπό τη θέση του κοινού.

Η γενική εικόνα που άποκρυσ-
σασε είναι ότι ό χώρος της Βόρει-
ας Ελλάδας που εκπροσωπούμε δι-
ψάει να έκφραστεί θεατρικά. Υπό-
χει διάθεση, εύαισθησία, ένδιαφέ-
ρον και ταλέντο με μεγάλες μάλι-
στα άπαιτήσεις.

Αν ύπήνε θεατοική ύποδομή και
ένα κοινό λίγο - λίγο συνηθισμένο
στο συμβατικό τουλάχιστον κτλο
θέατρο θα μιλούσαμε για άισιόδο-
ξη προοπτική. Δυστυχώς η πραγμα-
τικότητα είναι πτωχή και άντιφατι-
κή και οι θαρραλέες και φιλόδο-
ξες προσπάθειες των ελεύθερων θιά-
σων και οι καλές σκηνοθεσίες του
ΚΘΒΕ κινδυνεύουν να παίξουν τό
υόλο διαπτόντων άστεριών στο θεα-
τρικό μας στερέωμα.

Χωρίς κατάλληλες σχολές θεά-
τρου νωρί κοινό νωρίς θεατοική
παιδεία και νωρίς άσπια έξοπλισμέ-
νους ήθοιοι δεν γίνεται τίποτε
ΗΡΩ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ